

Ympäristölautakunnan talousarvio 2025

Ympäristölautakunta 17.09.2024 § 85
282/02.02.00/2024

Valmistelu

Ympäristöjohtaja Mika Grönvall, kaupunginarkkitehti Kaisa-Mari Immonen ja ympäristöpäällikkö Risto Pöykiö.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt TA 2025 ja TS 2025-2028 raamin ja laadintaohjeen kokouksessaan 27.5.2024 § 188.

Talousarvioesitykseen on lisätty 3 %:a palkankorotuksiin. Muutoin ympäristötoimialalle esitetty euromääräinen alustava raami vastaa vuoden 2024 talousarviota.

Ympäristötoimialan hallituksen hyväksymästä raamista puuttuu uuden monitoimihallin leasingrahoituskulut (menot ja tulot). Ulkoliikuntapaikkojen, puistojen ja liikenneväylien kausitoissa on käytetty määräaikaista työntekijöitä ja suurimmalle osalle on saatu palkkatukea, joka muuttuu oleellisesti nykyisestä.

Ympäristötoimialalla on kolme tulosaluetta. Tilapalvelussa ja viranomaispalvelussa on tulosaluepäällikkö, mutta yleisten alueiden päällikön tehtäviä on hoitanut oman viran ohessa ympäristöjohtaja.

Ympäristötoimiala esittää edellä mainittuihin kohtiin lisärahoitusta.

Tekninen johto ja yleiset alueet (ympäristöjohtaja Mika Grönvall):

Käyttötalousosa:

Ympäristöjohtaja on vastannut koko toimialan johtamisesta ja yleisten alueiden tulosaluepäällikön tehtävästä. Muilla tulosalueilla on oma päällikkö, mutta yleisten alueiden päällikön virka (yhdyskuntatekniikan päällikkö) on ollut täyttämättä. Yleisille alueille tulee resursoida oma tulosaluepäällikkö.

Yleisten alueiden osalta merkittävin riskitekijä tulosalueen käyttötalouden toteutumisessa on katujen talvikunnossapito. Toimiala on kilpailuttanut keväällä 2024 uudet talvihoidon alueurakat, joilla pyritään vastaamaan tähän haasteeseen. Vuoden 2025 osalta talvikunnossapidon rahan tarve on osittain helpommin ennakoitavaa aikaisempaan nähden. Joukkoliikenteen osalta indeksikorotuksista johtuen nykyistä määrärahaa joudutaan lisäämään.

Puistojen, liikenneväylien ja ulkoliikuntapaikkojen määräaikaisten työntekijöiden tarve on oleellinen. Nyt tukityöllistäminen muuttuu aikaisemmasta ja henkilöiden palkkaaminen joudutaan toteuttamaan niin sanotulla kovalla rahalla. Määräaikaisten henkilöiden tarve säilyy vähintään ennallaan.

Investoinnit:

Investointiosiossa on esitetty valtuuston hyväksymät erillisinvestointikohteet ja yleisten alueiden niin sanottu perusohjelma (1 800 000 €), jonka kohteet ympäristölautakunta erikseen päättää.

Merkittävimmät erillisinvestointikohteet ovat seuraavat:

Rautatieaseman alue on siirtynyt maakaupalla kaupungille. Tämän alueen huonokuntoisuus on nostettu esille muun muassa kaupunkikuvainventoinnin yhteydessä. Alueen suunnitelma valmistuu vuonna 2024 ja toteutusrahoitusta esitetään vuosille 2025-2026.

Satamakankaan asemakaava vahvistunee vuoden 2024 aikana ja rakennussuunnittelu toteutetaan 2024 mikäli kaavaluonnokset ovat sellaisessa vaiheessa, että rakennussuunnittelu voidaan toteuttaa ennakkoidusti. Rakentaminen esitetään vuosille 2025-2026.

Kemintullin alueelle on varattu tontteja ja lisärakentamista vuodelle 2025 esitetään Jukkolantien osalle. Hanke on ehdollinen ja toteutetaan mikäli alueen kiinteistörakentaminen lähtee liikkeelle.

Ajoksen kalasataman pienvenesataman toinen laituri on vielä uusimatta ja se esitetään toteutettavaksi vuonna 2025.

Katujen päällyskerroksien perusparantamiseen on esitetty 800 000 € jokaiselle suunnittelukauden vuodelle. Tällä määrärahalta parannetaan liikenneturvallisuutta ja estetään korjausvelan kasvua entisestään. Katujen huono kunto on noussut esille kuntalaiskyselyissä.

Sauvosaaren jalkapallokenttä (takakenttä) esitetään toteutettavaksi keinonurmipintaisena, mutta ilman lämmitystä. Hankkeen yhteydessä on tarkoitus tehdä kevyt peruskorjaus katsomolle.

Karihaaranväylän risteysilta on todettu tutkimuksissa erittäin huonokuntoiseksi ja se tulee uusia. Silta on tarkoitus toteuttaa niin sanottuna KVR-urakkana, joka sisältää myös rakennussuunnittelun ja kantavuustarkastelun. Alustavan selvityksen mukaan silta voidaan toteuttaa kahdessa vaiheessa siten, että liikenne sallitaan toisella kaistalla koko hankkeen ajan.

Hulevesiviemäreiden rakentamista esitetään jokaiselle suunnittelukauden vuodelle. Hankkeilla parannetaan alueiden kuivatusta sekä jätevesipuhdistamon tehokasta toimintaa.

Tilapalvelu (Kiinteistönpidon prosessi), kaupunginarkkitehti Kaisa-Mari Immonen:

Käyttötalousosa:

Tilapalvelun 2024 talousarvioon verrattuna henkilöstökulut ovat pienentyneet henkilöstön vähenemisen myötä n. 130 000 € 3% palkankorotuksesta huolimatta.

Kemi Areenan tulot ja menot (762 000 €) nostavat tulosalueen tuloja ja menoja viime vuotta korkeammaksi. Kemi Areenan nettovaikutus on 0 €.

Kaukolämmön, sähkön ja veden kulut nousevat 338 000 € viime vuoteen verrattuna. Nämä nousun aiheuttamat kulut pystytään kompensoimaan

henkilöstökuluista ja myytyjen/ purettujen kiinteistöjen kuluista saaduista säästöistä.

Investoinnit:

Perusparannuskohteisiin yhdistetään pienempiä talonrakennuksen erillisinvestointeja. Tämän vuoksi investointisummaa korotetaan 900 000 euroon. Perusparannusraha on osa vuosittaisen kuluman 2,4M€ pienentämiseen tähtäävää rahaa. Ympäristölautakunta päättää erikseen kohteet vuosittain.

Julkisten rakennusten piha- ja ulkoalueiden investointirahaa on vuosittain myönnetty 100 000 €. Rahaa käytetään pihojen leikkivälineiden korjauksiin/uusimisiin sekä taidemuseon pihan kivilaatoituksen korjaamiseen.

Uimahallin uudisrakennusinvestointi on ajoitettu OKM:n rahoitusvuosille 2027-2028. Hanketta on aiemmin valmisteltu peruskorjaushankkeena. Viime syksynä valtuusto hyväksyi asemakaavamuutoksen, jossa nykyisen uimahallin vanhan osan suojelumerkintä poistettiin. Kaavaan kohdistettiin valitus, jonka Pohjois-Suomen hallinto-oikeus hylkäsi elokuussa 2024. Uudelle hallille ei ole tehty tarveselvitystä (vastuu hyvinvointitoimialalla), eikä hankesuunnittelua. Hankesuunnitteluun varataan 200 000 euroa ensi vuodelle.

Keskustan yläkoulun tarve- ja hankeselvitys on tehty uudisrakennusvaihtoehdolle. Selvitykset tulee päivittää peruskorjausvaihtoehtoon sekä käynnistää toteutussuunnittelu. Hankkeeseen tulee kytkeä myös Melissan perusparannus, jonka kustannusarvio on 1,7 M€. Toteutussuunnittelun aloittamiseen vuonna 2025 varataan 100 000 €.

Hepolan koulun piha-alueen toimintaa lisäävien leikkivälineiden hankkiminen 10 000 €. Ihmisoikeus- ja demokratiakasvatuksen hankkeessa koulun oppilaat esittivät valtuutetuille ja virkamiehille toiveen piha-alueen viihtyistämisestä.

Sauvosaaren urheilukentän huoltorakennuksen peruskorjaus on tarpeen. Peruskorjauksessa huomioidaan tilajaossa nykyiset tilatarpeet, mm. tulevan keskustan yläkoulun osalta. Hanke on tarkoitus toteuttaa vv. 2025-2026 talvikaudella, jolloin käyttöä rakennuksella on vähemmän. Kustannus 500 000 € vuodelle 2025, sisältää myös toteutussuunnittelun.

Viranomaistoiminta ja luvitus (ympäristöpäällikkö Risto Pöykiö):

Käyttötalousosa:

Tulosalueen talousarvioesitys vuodelle 2025 on samanlainen kuin vuonna 2024 lukuunottamatta seuraavia muutoksia:

Rakennustarkastajan siirtyminen määaikaiseksi tilapalvelupäälliköksi ajalle 1.10.2024 – 31.12.2025 on huomioitu vuoden 2025 talousarvion laadinnassa, mikä pienentää tulosalueen henkilöstökuluja vuoteen 2024 verrattuna -56.783 eur (-21,8 %).

Palkkoihin on talousosaston puolesta lisätty +3,0 % ja tarkastettu myös muut henkilöstökulut oikeaksi.

Rakennusvalvonnan tuloarviota on vähennetty 34.000 euroa vuodesta 2024 ja tuloja arvioidaan saatavan vuonna 2025 yhteensä 50.000 eur.

Tämä johtuu siitä, että uudisrakentamisen on arvioitu edelleen pysyvän alhaisella tasolla. Tämä yhdessä 1.1.2025 voimaan tulevan rakentamislain (751/2023) muutoksen myötä, joka poistaa toimenpideluvat sekä alle 30 m²:n rakennusten ja alle 50 m²:n katosten rakennusluvut, vähentää rakennuslupatuloja vuoteen 2024 verrattuna.

Rakennusvalvonnan ulkoisia ICT-menoja on lisätty +7000 eur rakentamislain (751/2023) ja ympäristöministeriön käynnistämän rakennetun ympäristön tietojärjestelmän (ns. Ryhti-hanke) vaatimien muutosten toteuttamiseksi kuntien rakennusvalvontaviranomaisten käyttämiin Lupapiste- ja Louhi-nimisiin ohjelmiin vuodelle 2025.

Ryhti-hankkeessa rakennetun ympäristön keskeisimmät tiedot mm. alueiden käytön suunnitelmat ja rakennuslupatiedot kootaan valtakunnalliseen yhteiseen tietojärjestelmään ja tietoalustaan yhteistoimivassa muodossa. Ympäristöministeriö laskuttaa Ryhti-hankkeesta sille aiheutuvat kustannukset Suomen kunnilta ja on ohjeistanut kuntia varautumaan kustannuksiin vuoden 2025 talousarviota laadittaessa.

Ryhti-hanke jatkuu tämän hetkisen tiedon mukaan myös vuonna 2026, joten rahaa tämän hankkeen toteuttamiseen Kemin kaupungin osalta pitää varata myös vuoden 2026 talousarvioon.

Tornion kaupungilta ostettavan eläinlääkintähuollon ja ympäristöterveysvalvonnan kulut on tulosalueen vuoden 2024 talousarviossa alimitoitettu, mikä johtuu siitä, että vuoden 2024 talousarviota laadittaessa Tornion kaupungilla ei ollut antaa Kemin kaupungin maksuosuudesta ennakkotietoa kun vasta sen jälkeen kun talousarvioesitys oli jo käsitelty ympäristölautakunnassa. Tämän johdosta vuoden 2025 talousarvioon tarvitaan tähän ostopalveluun enemmän rahaa kuin mitä vuoden 2024 talousarviossa on.

Tornion kaupungilta ostettavaan eläinlääkintähuoltoon on varattu vuoden 2025 talousarviossa rahaa Tornion kaupungilta 4.9.2024 saadun ennakkoilmoituksen mukaan 134 247 euroa ja ympäristöterveysvalvontaa 173 382 euroa. Kemin kaupungin kokonaismaksuosuus Tornion ostopalvelusta olisi edellä mainituilla luvuilla vuonna 2025 yhteensä 307 629 euroa, mikä on 636 euroa enemmän kuin vuodelle 2024 arvioitu maksuosuus (306 993 eur). Tässä yhteydessä on kuitenkin huomioitava, että jos maksuosuudet eivät toteudu ennakkoilmoituksen mukaisina, niin lopulliset kustannukset tasoitetaan seuraavan vuoden laskutuksen yhteydessä tilinpäätöksen valmistuttua. Näin siis vuoden 2025 maksuosuuksien alitukset tai ylitykset tasoitettaisiin tarvittaessa vuonna 2026 jne.

Kemin kaupungin ja Y-Säätiön välisestä asuntojen välivuokraus-sopimuksesta aiheutuvia vuokratuloja (110 000 eur) ja siitä saatavia vuokratuloja (110 000 eur) samoin kuin Kiinteistö Oy Itätuulen välivuokrauksen hoitokulua (15 000 eur), mm. asunnonvälitys, vuokravalvonta ja vuokranperintä, on korjattu vastaamaan välivuokrattujen asuntojen nykymäärää (25 kpl).

Talousarviossa on varauduttu myös päästöttömyyttä, jäteteettömyyttä ja globaalisti kestävästä kulutuksesta tavoittelevien edelläkävijäkaupunkien ja -kuntien FISU-verkoston jäsenmaksun (4000 eur/vuosi) maksamisen (KV päätös liittymisestä 09.09.2024) . Hankesuunnitelma laaditaan omana työnä.

Investoinnit:

Ei investointeja.

Matti Kettunen poistui tämän pykälän aikana klo 13.25

Esittelijä

Ympäristöjohtaja Mika Grönvall

Päätösehdotus

Lautakunta hyväksyy toimialan talousarvioesityksen 2025 ja esittää sen edelleen kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Päätös

Lautakunta hyväksyi toimialan talousarvioesityksen 2025 ja päätti esittää sen edelleen kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.